

POPULÄRVETENSKAPLIG SAMMANFATTNING (kan även även bifogas som bilaga)

Organisationens namn Gård & Djurhälsan
Projektitel Hälsokontroll av hägnad hjort

Sammanfattning

Hjortnäringen är en växande bransch inom svensk skogs, lant- och viltbruk. Hjorthållande lockar fler och fler markägare i och med att det ger produktion av kött, landskapsvård och rekreation i form av jakt. Efter sviterna av den införda tuberkulos-smittan hos hjortar på 1990-talet sjönk antalet hägn men ökar nu stadigt och omfattar cirka 400 stycken i landet, vilket ur ett nordeuropeiskt perspektiv är stort. Dåvarande Svenska Djurhälsovården (numera Gård & Djurhälsan) ansvarade för kontrollverksamheten under och efter tuberkulosutbrottet, men denna kontroll togs över av Jordbruksverket 2012.

Hägnade hjortar har överlag ett gott smitto- och hälsoläge, men näringen och myndigheter har under senare år identifierat ett behov en hälsovårdsrådgivning för hjort. Via inhämtning av sjukdomsdata och utförande av enkätundersökningar bland hägnägare grundade Gård & Djurhälsan denna verksamhet som nu fungerat fullt ut sedan 2015.

Fynden av hjortdjurens galna kosjuka (Chronic wasting disease - CWD) hos älg och tamren i Norge 2016, som för första gången påvisats i Europa, visade betydelsen för både näring, forskare och myndigheter att ha en kompetent aktör inom veterinärmedicinska aspekter på hållande av hjort i hägn.

Genom olika aktiviteter har Gård & Djurhälsan ökat kunskapen om och förbättrat hälso- och smittläget bland landets hägn. Årligen utkommer 3-4 nyhetsbrev samt 2-4 artiklar publiceras i branschtidningen Svensk Hjort. Vidare erbjuds telefonrådgivning dagtid året runt. Dessutom har tre kurstillfällen erbjudits, och ett antal hägnbesök och obduktioner utförts. Utöver detta deltog Gård & Djurhälsan under sommaren och hösten 2016 i ett antal samrådsmöten, informationsmöten och workshops rörande CWD-utbrottet och kommande övervakning av sjukdomen hos svenska hjortdjur, vilda som hägnade. Per den 31/12 2016 är 25 hägn anslutna till programmet men i takt med att mer information om värdet av att vara medlem sprids, förväntas antalet öka på sikt.

Framtiden för svensk hjortnäring ser överlag hoppfull ut, men på horisonten finns hälso- och smittoaspekter att beakta i form av möjlig spridning av CWD till Sverige, utbrott av bakterieorsakad lunginflammation hos dovhjort under varma somrar, spridning av parasiter mellan hägn, och skötselrelaterad konditionsnedsättning i nystartade hägn. Dessutom finns ett stort kunskapsbehov hos myndigheter, för vilka Gård & Djurhälsan från och med 2016 håller grund- och fortsättningskurser i hållande av hjort i hägn.